

adsp. v. p. 462.

1792, 6 6,
349.

DE
LIBERORVM LEGITIMATIONE
AN ET
QVATENVS NOBILITATEM
CONFERAT
COMMENTATIO

QVAM
CONSENTIENTE
ILLVSTRI IVRISCONSVLTORVM ORDINE

AD
SVMMOS IN VTROQVE IVRE HONORES
DIE XIII. DECEMBERIS MDCCXII.

RITE OBTINENDOS
ERVDITORVM DISQVISITIONI

OFFERT

JOANNES FRIDERICVS CHRISTOPHORVS
HESSE

MUNDA - HANNOVERANVS.

GOETTINGAE,
TYPIS H. M. GRAPE, ACAD. TYPOGR.

60

LIBERUS MULIERUM
MAGISTERIUM
CANTUS NOVATIUS
CORRIGAT
COMENTARIO

MATHE

CONTINUATOR

LIBERUS INVESTITUREM CONCILII

61

LIBERUS INVESTITUREM CONCILII MONSERRAT

DISCUSSIONE DE LIBERIS INVESTITURIS

ETI ETI CIPERNON

INVENTIO LIBERIS INVESTITURIS

62

LIBERUS INVESTITUREM CONCILII ROME

DISCUSSIONE

DISCUSSIONE

LIBERUS INVESTITUREM CONCILII
DISCUSSIONE

CONSPECTVS.

A. Pars generalis.

- I. Principia veterum Germanorum intuitu nativitatis illegitima,
 - 1) in genere §. 1.
 - 2) respectu nobilitatis; cuius
 - a) origo atque definitio §. 2,
 - b) diversae species indicantur §. 3.

- II. Quaedam de legitimatione, sive proposito inferuentia,
 - 1) de legitimatione per subsequens matrimonium §. 4,
 - 2) de illa, quae per rescriptum principis fit §. 5.

B. Pars specialis. — Ubi exponitur, quatenus principia illa infirmata sint

- I. intuitu legitimationis per subsequens matrimonium, & quidem
1) nobilitatis generatim sumtae. Haec

- a) iura legitimorum in genere tribuit, attamen vi retrotraetiva non gaudet §. 6;
 - b) neque sufficit
 - α) ad acquirendum ius quoddam, probatione nobilitatis avitae indigens §. 7. 8;
 - β) ad successionem in feudis participandam §. 9.
 - 2) Singulare quoad nobilitatem superiorem §. 10. II.

II.

- intuitu legitimacionis per rescriptum principis, nominatim
1) plenae, — quae nobilitatem tantum codicillarem & noviter ad
quifitam continere potest §. 12. Inde laudato modo legi
timati
- a) neque in feudis, bonis stemmaticis & fideicommissis familiae
succedunt §. 13;
 - b) neque nobilitatis avitae praerogativis gaudent §. 14;
 - c) neque insignibus familiae legitimae uti possut §. 15.
- Pauca quaedam de nobilitate superiori huc spectantia §. 16.
1) minus plenae, — quae iura successionis numquam tribuit §. 17.

Principia veterum Germanorum intuitu nativitatis illegitime 1) in genere;

Quanti apud maiores nostros legitima nativitas pretii, quantusque contra illegitimaæ fobolis despectus fuerit, cuiilibet notum est, ita, ut vix quidem probatione opus sit, quippe quum vel nostris temporibus inveteratum illud in infelices impuri amoris fructus praeiudicium inveniatur. Superfluum itaque mihi quidem videtur, vel Taciti, vel Caesaris, vetustissimave legum monumenta huc spectantia proferendi, re iam pridein a viris optime meritis extra omne dubium collocata. Excludebantur liberi extra matrimonium nati a successione in bona paterna & materna, multoque minus ad feuda adspirare iis licebat a), id

a) DREYER Gedanken, ob die Legitimation durch die erfolgte Ehe den
A unche-

quod in iure feudali saxonico atque allemannico pluribus locis definitum est. Hoc ius admodum singulare, quo innocens delicti a se ipso non commissi poenam luere debet, ex principio illo a compilatoribus speculi saxonici & allemannici: *Neminem aliud, quam sibi innatum ius adquirere* b), merito originem trahit. Atque hinc sequitur, liberos naturales, quum successio in feudo ac allodio non nisi per matrimonium legitimum atque aequale fundetur c), ab omni prorsus successione excludi, longeque posponi liberis legitimis. Neque tum nimirum legitimatio per subsequens matrimonium, subtilioris illud iurisprudentiae romanae inventum, demum iure romano recepto introductum, qua legitimorum natalium defectus adeo purgatur, ut liberi ante matrimonium iam nati vere legitimis aequiparentur, Germanis nota erat d). Neque inter hos legitimationi per rescriptum principis tantam vim fuisse credo, quantam ius romanum illi tribuit, quippe quum imperatorum potestas ad iura successionis in praiejudicium agnatorum legitimorum cum illegitimis communicanda, haud sufficiens fue-

rit.
unehelich gebohrnen Kindern die bürgerliche Wirkung in Betracht der Erbsfolge nach alten teutschen Rechten zuwege gebracht. Vid. ei. Nebenstunden p. 263. sqq.

b) J. P. S. Lib. I. art. 16. „Nin Manne mach ein andir Recht irwerben, als eme angeboren is... J. P. A. Cap. XIV. §. 1. „Neman macime selber Recht erwerben, dan im angeboren.

c) J. P. S. Lib. III. art. 72. „Das ehelich und freygeborne Kind behelt seines Vater Herschild und nimmet auch sein Erbe und der Mutter, also ob es ihr ebenbürtig ist... DREYER I. c. p. 274.

d) DREYER I. c.

rit. Ad confirmandam meam opinionem inter alia multum facit locus quidam in iuris provinc. allemannici cap. 371. obvius, cuius verba haec sunt: „Gewinnet ein Mann einen Sohn unehelichen, den mag „der Pahſt wohl zu einem Ehekind machen, und auch der Kayſer nach „seinem Recht. Aber der Pahſt und Kayſer moegen ihm das Recht „nimmer geben, daß ſie erben mit andern Magen, als ob ſie in ihr Mutterleib Ehekind weren gewesen.“ Quae vero quatenus recepto iure romano multis modis in Germania faciem mutaverint, infra expofituras ſum.

§. 2.

2) respectu nobilitatis, cuius a) origo atque definitio,

Nullis legitimae atque immaculatae nativitatis splendor magis curae cordique fuit, quam nobilibus. Etenim horum dignitas atque praerogativa, quibus prae ceteris eminebant, hanc sanguinis puritatem omnino exposcere videbantur, id quod luculentissime adparebit, si natura atque definitio nobilitatis explicetur. Quod ad nobilium originem attinet, illa ex vetustissimis inde temporibus petenda, multa involuta est tenebris, ideoque variis eruditorum disputationibus obnoxia. Prae reliquis autem verisimillima sententia illorum mihi adridet, qui principio unam ſolum nobilitatis ſpeciem fuiffe, reliquis ingenuis oppofitam & hancce nobilitatem ob fervitia militaria regi praeflita conceffam, in heredes quidem tranſiſſe, aſt inter ſuperiorem & inferiorem differentiam

A 2

nondum

nondum exstitisse contendunt e). Orta autem est haec differentia sequenti modo:

Regum Francicorum, Saxoniorum & Allemannicorum temporibus omnia a Germaniae populis fundata regna a *ducibus*, *comitibus* atque *advocatis* administrabantur, qui coniunctim nomine *seniorum*, *procerum* & *optimatum imperii* veniebant. Quam dignitatem eique adnexum praemium, in terris plerumque consistens, nemo iure possidebat hereditario, e contrario reges potestate, pro libitu illa quemlibet privandi gaudebant. Si huius ordinis praerogativas nobilitatem *superiorem* vocaveris, tunc quidem *personalis* exstitit nobilitas superior. *Hereditaria superior* prorsus ignota fuit, licet nonnumquam factum sit, ut ob magna patris merita filius locum atque dignitatem parentis retinuerit. Verae autem nobilitatis *superioris* seu regnantis definitio cum status germanici constitutione tam arte coniuncta est, ut ante superioritas territorialis primordia nobilitas superior *genitilitia* cogitari prorsus nequeat. Tandem systemate feudali perfecto, quum beneficia illa regni quibusdam Germaniae familiis fierent hereditaria, nova inter regnante & subiectam oriebatur differentia, qua quidem omnis nobilitatis *superioris* & *inferioris* distinctio absolvitur. *)

Ex

e) Riccius vom landsässigen Adel. I. G. CRAMER de iuribus & praerogativis nobilitatis avitae p. 58. III. RUNDE Grundsätze des allgemeinen deutschen Privatrechts §. 338. sq.

*) III. RUNDE l. c.

Ex hoc igitur demum tempore nobilitas *superior hereditaria* originem suam trahit. Jamque nobilitatis *in genere* definitionem facilis negotio exhibere possumus. Comprehendit illa nimirum omnia iura atque praerogativas in heredes legitimos transeuntes, quibus nobilis in societate civili fruitur. Totius nobilitatis fundamenta sunt ingenuitas & virtus militaris f). Nullus enim, nisi ingenuus & servitiis regi bello praestitis praelarus ad hanc dignitatem elevabatur.

§. 3.

b) diversae species indicantur.

Inter praecipuas nobilitatis germanicae species, hic considerandas, prae ceteris refertur, quam §pho antecedente iam attigimus, *superior* atque *inferior* nobilitas. Ad illam omnes immediati, superioritate territoriali, nec non voto atque sessione in comitiis imperii gaudentes, id est *principes nostri ac cuncti*, quos vocant *Fürstenmässige*. pertinent. Qui quidem olim titulis *nobilium dominorum*, *Edle Männer*, *Edle Herren* fruebantur, hodie communī *Illustrium* nomine complectuntur g). *Inferior* illos olim comprehendebat ingenuos, qui suis sumtibus patriam contra inimicos defendebant, praefertim qui militiam equestrem eamque perpetuam gerebant, & *Militares*, *Ritterbürtige*, *Schildbürtige*, zum *Schildgebohrne* vocabantur. Hisce servitiis patriae praestitis sibi suisque posteris eas adquirebant praeroga-

A 3

tivas,

f) CRÄMER l. c. p. 56.

g) III. RUNDE l. c. §. 339.

tivas, in quibus nobilitas inferior consistit. A nobilitate superiori in eo differunt, quod superioritate territoriali perfecta, iuribusque inde dependentibus carent; hodie sub iis nobilitatem principis cuiusdam potestati subiectam, *Landäffigen Adel*, & plerumque corpus equitum imperii immediatorum intelligimus.

Dividitur porro nobilitas ratione originis in *gentilitiam* h) & *codicillarem* i), prout vel liberis, a patre nobili legitimo matrimonio procreatis ingignitur, vel privilegio aut codicillis (*Adelbrief*, *Diplom*) imperatoris eiusve, cui hoc ius concessum est, *iure hereditario* constituitur. Illam legitimam saltim nativitatem supponere, nec unquam in liberos naturales transfire, vel inde satis superque constat, quod iura sanguinis immaculati continet. *Codicillaris*, si ad inferiorem nobilitatem spectes, originem suam in Germania Carolo IV. imperatori, liberali privilegiorum largitori debere videtur, quippe quum antiquissima eiusmodi concessionum documenta Carolum auctorem habent k). Quae quum non personali, sed hereditario iure tribuantur atque in posteros propagetur, successu temporis in *gentilitiam* eo effectu transfire potest, ut illa praeditus omnibus eorum praerogativis gaudeat, quorum nobilitas primo origine diplomate non est fundata. Numquum tamen eamdem ita concedi posse, ut jura nobilitatis avitae, huic soli quae sitae, cum noviter nobilitatis communiciantur, infra expositurus sum.

Est

h) (v. STECK) Von dem Geschlechtsadel und der Erneuerung des Adels.

i) KLÜBER de nobilitate codicillari,

k) KLÜBER l. c., p. 46.

Est alia inter nobilitatem *mediatam* & *inmediatam* distinctio, quarum illa nobilem speciali cuidam Germaniae reipublicae, haec vero aliquem imperatori atque imperio immediate subiectum supponit, in quo quidem praecipua nobilitatis inferioris a superiori differentia consilit, quamquam interdum fieri queat, ut vel inferior in immediata ab imperatore dependentia constituta sit.

Equidem in sequentibus sub voce *nobilitatis* illam in genere, quum superiorem, tum inferiorem intelligam, quocumque loco, quando altera species respectu legitimationis ab altera decedit, rationes differentiae indicaturus.

§. 4.

Quaedam de legitimatione, fini proposito inservientia,

1) *de legitimatione per subsequens matrimonium.*

Illegitimae nativitatis vitiis multis modis mederi *legitimationem*, notum est. Legitimatio seu actus ille, quo liberis illegitimis iura legitimorum tribuuntur, hodie duplex est, altera quae fit per subsequens matrimonium, altera, quam concedit princeps, vel is, cui hoc ius vi tituli singularis competit. Illam cum iure demum romanico & canonico in Germania introductum esse, atque omni antea in favorem liberorum naturalium vi caruisse, tanto verius mihi videatur, quanto certius legitimatio haec omnino iuris prudentiam haud parum exultam, qua pristinis illis temporibus Germani nondum gaudet.

debant, supponit. Id quod ex eo quoque adparet, quod ipsis Romanis huius legitimatis effectus olim fuerit incognitus. — Jus romanum per subsequens matrimonium legitimatis eadem, quibus liberi legitimi fruuntur, iura tribuit, ea tamen conditione, ut liberi sint naturales seu ex concubina nati, & matrimonium iam tempore concubitus inter eorum parentes contrahi potuerit m). Jure canonico autem, iuxta benignorem C. 6. X. Qui filii sunt legitimi interpretationem n) spurii quicumque, immo & adulterini, modo parentes matrimonium postea vel impedimento pristino sublati, vel dispensatione subsecuti, inire possint, huius legitimatis sunt participes. Ex utriusque iuris tam romani, quam canonici principiis laudati beneficii fundamentum est solus nuptiarum favor, quem maximi habebant Romani, neque *filiationem*, quam vocant *retrotractionem* leges adsumere mihi videntur. Inde quoque legitimatis per subsequens matrimonium effectus non ad illegitimae nativitatis tempus retrahitur, sed a contracto deum matrimonio, quippe quo viatum illud natale purgatur, & conditio, sine qua re vera non datur legitima soboles, impletur, merito existere incipit. Id quod hodie, quam vel spurii eodem modo legitimantur, multo magis adserendum esse puto, siquidem alias fictione illa stuprum, delictis adnumerandum, non solum a poena id sequente liberaretur, sed nuptiis

m) L. 10. II. & Auth. Quod ius C. de naturali, liberis. Nov. 12. C. 4.
Nov. 89. C. 8.

n) STRYK usus moderni, pandect. Lib. I. T. 6. §. 12.

legitimis prorsus aequale redderetur, quantum quidem subsecuti matrimonii favorem legislatoris intentioni nequaquam respondere existimo.

§. 5.

2) de legitimatione, quae per rescriptum principis fit.

Ad alteram legitimationis speciem, quae fit mediante principis rescripto, progredior. Jus romanum illam tantum, quam plenam vocamus, novit; apud Germanos autem & minus plena, a priore valde diversa, invenitur. Legitimare apud nos quum imperator, vel qui hoc ius eius nomine exercet, v. c. comes palatinus, tum quisque princeps in suo territorio possunt. Simulac vero cum legitimatione ius evehendi ad superiores ordinum gradus, vulgo *eine Standeserhöhung*, coniunctum est, quod in nobilitatis concessione incidit; haec a solo imperatore, quippe cui hoc ius in Germania reservatum o), vel si tantum nobilitas *inferior* conferenda sit, ab eo, cui laudata facultas titulo singulari a caesare concessa, imperari potest. — Ut legitimatio plena optato effectu gaudeat, iure romano-iustinianeo p) inter alia requiritur, ne liberi adsint legitimi *); unde quidem hanc infirmiorem esse illa per subsequens matrimonium adquisita, cui eiusmodi limitatio non adiecta est, facile colligitur. Cuius differentiae

ratio

o) Perill, PLÜTTER in Instit. iuris publ. German. §. 237.

p) Nov. 74. C. 2. Nov. 89. C. 9.

* Cetera legitimationis plenae requisita tamquam satis cognita re nolo.

B

ratio in eo mihi posita videtur, quod imperatorum potestas, ad ius liberis ex legitimo conrubbio procreatris prae aliis liberis illegitimis quaeſitum, vi legitimatis rescripti circumscribendum non ſufficit. Et quamquam respectu universae ſucceſſionis paternae liberis ſolis legitimis ius non competat, omnes alios invito patre excludendi, quum legitima modo illis debeatur; inde tamen non ſequitur, imperatorem hodie indiſtincte legitimare poſſe, nec liberos legitimos prae legitimatis uila gaudere praerogativa. Hoc enim certum credo, legitimam ſemper liberis ex iusto matrimonio natis ſalvam manere, etiamſi reſcripto ad instantiam patris clauſula: *Non obſtante iniuncta fit.*

In legitimae autem computatione liberorum modo legitimorum respectus habeatur neceſſe eſt. His ea vi legum omni dubio carentium, quid? quod ſine uila reſtrictione debetur, neque per principis reſcriptum, quo liberos naturales declarat legitimos, diminui potest. Magna enim ſubſequenti matrimonio cum legitimatis reſcripto intercedit diſferentia. Per illud enim defectus, quo illegitima ſobolis laborabat, re vera ſuppletur, & leges eiusmodi legitimatos liberis legitimis proſuſus aequiparari iubent; princeps autem, cuius legitimatio proprie tantum legitimis non exiſtentibus locum habet, in horum praeiudicium minime quidquam diſponere, legitimante illis ullo modo diminuere potest, quippe qui ad hanc legitima nativitate ſua ius perfectum adquiverunt. Neque huius respectu notum illud: *Viventis nulla eſt hereditas, valet.*

Quam

II

Quam quidem a legitimatione per subsequens matrimonium differentiam prae reliquis in doctrina de nobilitate se exserere, infra pluribus exponetur.

Restat adhuc altera, quam Germani excogitarunt, legitimationis per rescriptum principis species, scil. minus plena, (ceteras enim legitimationes nostris temporibus obsoletas omitto) quae ad delendam nativitatis maculam impetratur. Hanc, quae legitimatis, sive liberi legitimi adsint, sive deficiant, ius succedendi numquam tribuit, ac natura cuilibet nota dubiusque carente gaudet, plane praeterire possum.

§. 6.

*Effectus legitimationis per subsequens matrimonium 1) in
tuitu nobilitatis generatim sumtae. Haec a) iura
legitimorum in genere tribuit, attamen vi
retrotradiva non gaudet.*

Progedior nuuc ad quaestionem: Quem effectum liberorum nobilium naturalium legitimatio habeat, primum de legitimatione per subsequens matrimonium, deinde de illa per rescriptum principis locuturus. Nobilitas quum in heredes transeat, iura continet sanguinis, legitima tantum nativitate adquirenda. Hinc quidem sequitur, liberos *naturales* nobilitatis per legitimationem solum capaces fieri, quoad haec legitimae nativitatis defectum suppleat. Quod quum pro rei

natura plenissime numquam effici possit, legitimati quoque a legitimis liberis quodammodo semper differunt.

Pristinis temporibus Germanos legitimationem per subsequens matrimonium plane ignorasse, eamdem tamen cum iure Romano pariter atque canonico in Germania receptam esse, supra iam exposui. Stringunt legum peregrinarum dispositiones tam nobiles, quam civici ordinis homines, quoad legibus domesticis, singularibus familiarum pactis, generalibusque Germanorum principiis non repugnant. Nam in horum modo subsidium illas obligandi vim habere constat. Sed multum quoque peregrinae leges ad principia germanica sensim sensimque infirmando contulerunt, id quod respectu legitimationis per s. m. quoad nobiles, inferioris praesertim ordinis, omnino accidit, & tanto commodius accidere potuit, quanto minus leges scriptae generales nobilitatem adiuvarunt, quantoque magis aequitati convenire ius peregrinum visum est. Quum enim ex eodem sanguine liberi illegitimi aequo ac legitimi nascantur, & legitima nativitas solam inter eos differentiam constitutat, huic autem per nuptias post concubitum contractas medeatur, ideoque illegitimae sobolis vitium purgetur, non poterat non, quin leges huic legitimationi faventes applaudum sibi pararent *). Quid enim aequitati magis congruit, quam

liberos

*). Suppono autem, matrimonium, per quod liberi legitimandi sunt, ita compatum esse, ut omni modo legitimum vocari possit. Eo igitur casu, ubi matrimonium aequaliter ad participanda iura familiae requiriatur

liberos ex iniusto concubitu generatos a poena nimis dura & a semet-
ipsis non promerita liberari, simulatque princeps contemptus, quo
adfecti fuerunt, causa tollatur? Neque hoc legitimationis modo li-
beros legitimos iure quaeſito privari puto. Idem enim pater, cui hi
legitimam debentur existentiam, illegitimos liberos ab eo inde tem-
pore, quo matrimonium subsecutum est, eadem ratione, qua illi gau-
dent iusta nativitate, reddidit legitimos. — Quibus ex causis legit-
matio per subsequens matrimonium etiam *nobilium* liberis naturalibus
iura legitimorum in genere, quoties expressae in contrarium non ad-
sint dispositiones, tribuere, ideoque nobilitatem iis comparari mihi
videtur. q) Eiusmodi autem leges vel pacta, legitimatos a liberorum
legitimitorum iuribus excludentia sine dubio olim familiae nobiles vi
autonomiae ipsis competentis constituere poterant, licet hodie, iure ro-
mano & canonico introducto, nova eorum constitutio maximis obnoxia
foret difficultatibus, quippe quem legitimati ex constitutionibus impe-
ratorum romanorum & pontificum, vim legis in Germania nactis, ius
quaesitum sint adepti.

In definiendo tempore, ex quo inde legitimati per s. m. hisce le-
gitimorum iuribus fruantur, eorum castra sequi non dubito, qui reiecta,
quam supra iam adlegavi, fictione retrotraictiva, initium a subsecuto
tur, legitimatio per subsequens matrimonium *inæquale* pleno effectu
minime gaudebit.

q) Jo. SAM. STRYK diff. de legitimatione liberorum naturalium regum
& principum, Vid. Ei. oper. Vol. XI. diff. 5. p. 168. TIRQUELL de

B 3 nobi-

matriomonio repetunt. Hinc dijudicandum, utrum ius primogeniturae; aliaeque praerogativa, natu maioribus competentes, etiam legitimato adscribi debeant, nec ne, id quod eo casu, quo matrimonium intermedium post susceptionem naturalium intercessit, omnino in quaestione venire potest. Si enim ex utroque parente liberi tam naturales, quam legitimi nati sint; nulla erit disceptatio, siquidem naturales per matrimonium parentum subsequens ipso iure fiunt legitimi, ideoque iam ante liberorum ex iustis nuptiis natorum existentiam legitimati, aetatis quoque praerogativis gaudeant, necesse est.

§. 7.

b) neque sufficit a) ad acquirendum ius quoddam probatione nobilitatis avitae indigens.

Quam confitui, regula: *Legitimationem nimirem per subsequens matrimonium nobilitatis iura tribuere*, — quibusdam tamen exceptionibus obnoxia est. Nobiles quum multis saepe, iisque insignibus prae aliis fruantur commodis, omnem lapidem moverunt ad excludendos ab hisce iuribus omnes, quibus sanguinis puritas non est perfectissima, quive ulla nativitatis macula laborant. Casibus igitur iis, quibus vel publicae solemnitatis gratia splendoris conservatio necessaria videbatur, vel reddituum quorundam amplissimorum numerus requirebat, ne candidatorum multitudine nimis ampla esset, remedium huic fini optime infer-

nobilitate C. XV. n. 21. Riccius Entwurff von dem landfassigen Adel in Deutschland. P. II. C. 2. §. 2.

35

seriens aliosque praeter nobiles excludens excogitaverunt, probatio-
nem puto nobilitatis avitae, seu uti vocatur, die *Ahnenprobe*.

Quia quidem exponitur, ut is, qui iurium illorum particeps fieri
cupiat, certum avorum aviarumque numerum, quem mores vel statuta
requirunt, eorumque *legitima* & *aequalia* matrimonia indubitatis te-
stimonialium vel documentis probet, seque ex illis in legitimo matrimo-
nio natum esse, demonstrare possit r). Hoc itaque modo non naturales
solum nobilium liberi, sed indirecte etiam legitimati per subse-
qui matrim. tamquam ex legitimis nuptiis non procreati, sed postea
deinde hoc iuris beneficio instructi, a nobilitatis avitae praerogativis
arcentur. Viget hic mos antiquitate sua, numquam in Germania re-
probatus, legibus potius fundamentalibus confirmatus s), nec umquam
legitimati per subsequens matrimonium ad obtainenda haec immacula-
tae solum nobilitatis iura admissa sunt. Numerus avorum probando-
rum pro diversitate foundationis, vel acquirendae dignitatis varius est.
Interdum 4. nonnumquam 8. saepe 16. & plures requiruntur avi avi-
aeque. Jam vero, quando haec nobilitatis avitae probatio necessaria
fir, videamus.

§. 8.

J. G. ESTOR praktische Anleitung zur Ahnenprobe, C. II. §. 23. I. G.
CRAMER de iurib. & praerogativ. nobilitatis avitae eiusq. probatione,
C. IV. §. 1.

s) J. P. O. Art. V. §. 17. *Capitul. Leopoldi* Art. IV. §. 13. & Art. XVI.
§. 10. CRAMER I. c. Cap. IV. §. 2.

Temporibus medii aevi ad *torneamenta & ludos equestris* admittebantur nulli, nisi qui quatuor avos suos ex *legitimo & aequali* matrimonio ortos probare potuerint, id quod in iure provinc. saxonico & alemannico dispositum invenimus t).

Ex quo igitur cuivis intellectu est, legitimatos per s. m. laudatorum ludorum participes non fuisse. Licet vero hodie eiusmodi *torneamenta* rarissime instituantur, vel plane in desuetudinem abierint, recentioribus tamen temporibus aliae nobilium exercitationes, *torneamenti* non proflus dissimiles, in Germaniam inventae sunt, v. g. *die Carroufels, Ringelrennen &c.* ad quos quidem ludos foli pervenient avitae & probatae nobilitatis homines, quid? quod non quatuor, sed 32. interdum requiruntur avi aviaeque u). Sic porro pleraque canonicorum cathedralium collegia non nisi probata nobilitatis puritate pariter ac antiquitate, haec beneficia sectantes recipiunt, nec, quamvis pontifices romani saepissime hanc consuetudinem impugnarint, hominesque vilioris conditionis obtrudere capitulis tentaverint, usus ille antiquitate & perpetuis erga pontificum molimina contradictionibus suffultus, umquam tolli potuit. Inde etiam legitimatis per subsequens matrimonium expresse

^{prae-}
t) J. P. S. Lib. I. Art. 51. Lib. III. Art. 29. J. P. A. Cap. 51. cf. D. G.
STRUHEN von dem Ursprung und Vorrechten des alten niedern deut-
schen Adels §. 8.

u) Plura hac de re cognoscere qui cupit, evolvat CRAMER. I. c. p. 332°

praerogativam hancce denegarunt, ac, uti praxis & observantia nos docent, quotidie adhuc eos excludunt v). — Quin immo in pluribus aliis collegiis secularibus, v. c. statuum provincialium, equitum imperit immediatorum x), in camera imperii &c. avita nobilitas magna gaudet praerogativa; nec ad ordines sacros militares alii, quam 8. 16. vel 32. avis aviisque illustres admittuntur. Ceterum omnibus iis casibus, ubi exacta nobilitatis avitae probatio requiritur, legitimati per subsequens matrimonium iure legitimorum non gaudent, hoc enim tam ex ipsis probationis definitione fluit, quam moribus confirmatur.

§. 9.

¶ neque ad successionem in feudis participandam.

Primam hancce regulae exceptionem altera sequitur non minus insignis, quae in exclusione legitimatorum per s. m. a successione in feuda consistit. Licet enim multi iique eruditissimi viri legitimatos tantum per rescriptum principis illius successionis incapaces putent, reliquos autem per subsequens matrimonium tales admitti velint, attamen contraria me convictum esse sententia fateor. — In hac enim quaestione quam maxime controversa Germanorum veterum principia omnino haud negligenda mihi videntur, quippe quum feuda, tamquam proprium Germaniae institutum, non demum cum iure peregrino nobis innotuerint. Jus potius longobardicum pariter ac romanum, quae uno

eo-

v) CRAMER I. c. C. IV. §. 2. p. 195.

x) STRUBEN I. c. §. 6.

eodemque tempore in Germaniam invenita sunt, subsidia modo manent, ita ut non prius ad illa recurrendum, donec legibus & consuetudinibus domesticis destitutos nos sentimus.

Feuda, secundum primaevam naturam nobilibus tantum adscripta, in naturales filios, ob nativitatis maculam nobilitatis expertes, non transferebantur, id quod etiam iure longobardico dispositum, & ad hunc usque diem observatum animadvertisimus. Jus feudale saxonum aequum ac allemannicum expressis illos verbis successione in feuda privandos esse, pronuntiant y), nec praeterea res ullo amplius dubio obnoxia est. Quum vero tunc temporis legitimatio per f. m. incognita, nec ullis in favorem liberorum naturalium gavisa fuerit commodis, profecto inde sequitur, nec filios hoc modo legitimatos feudorum participes fieri potuisse. Vi illarum dispositionum tam liberis legitimis, quam domino feudi directo ius acquirebatur, omnes ex iustis nuptiis non procreatos a successione in feuda excludendi, quod sub nullo praetextu ius subtrahiri potuit. Successu temporis quum ius peregrinum in Germaniae foris adhiberetur, & Longobardorum constitutiones ad plausum mererent, non potuit non, quin textus ille II. F. 26, quo dispositum, "naturales filios

y) J. F. S. Cap. II. "Und die unehelich gebohren sind, und alle die nicht von Rittersart von Vater und von Eltern-Vater gebohren, die sollen Lehnrechts darben." Cap. XXI. "Der Sohn behelt des Vaters Schild und Adel nach seinem Tode zu Lehen-Recht, sofern er ehelich geboren ist." J. F. A. Cap. I. §. 4. "Und dient üt ehelich gebohren sind, die fullent alle Lehn-Rechts darben."

filios, licet postea fierent legitimi, ad successionem feudi nec solos, nec cum aliis admitti", animo recipere tur paratissimo z). Quid enim Germanis exoptatus esse poterat, quam principia legesque suas vel iure peregrino confirmatas habere? Nonne hoc modo illarum conservationem tanto maiori iure exspectare poterant? — Et certe, si has rationes consideremus, adserendum quoque erit, Germanos laudato illo iuris feudalnis textu absque ulla ad legitimationem per rescriptum principis restrictio nem usos esse. Verumtamen legitimationis per s. m. in iure romano atque canonico favor, & indefinita legitimatorum in iure longobardico exclusio a successione in feudo, occasionem dedit, recitatum iuris feudalnis textum ad solos per rescriptum principis legitimatos restringendi, illosque per subsequens matrimonium ad successionem admittendi. Licet vero ad iuris civilis & canonici decisionem tunc recurrentum sit, quando constitutions Longobardorum rem indefinitam relinquunt; minime tamen iisdem leges atque principia Germanorum in re, non deum per ius longobardicum in Germanio introducta, postponenda, sed potius prae omnibus aliis applicanda sunt, praesertim quum ipsa iuris feudalnis longobardici verba obscuritate non laborent, & cum Germanorum principiis quam maxime congruant. Nec ratio mihi adeste videtur sufficiens ad dubia movenda, & exceptionem quaerendam, quando lex ipsa clare ac generaliter eo casu loquitur, quo tanti momenti exceptionis omnino necessaria fuisset mentio,

C 2

Quod

z) Jo. GOD. BAUER diff. de successione legitimatorum per nuptias, exsule in feudo §. 15, sqq.

Quod ad obiectionem illam, ius provinc. allemannicum ipsum legitimatos per subsequ. matrim. successionis in feudis capaces in c. 374. declarare a), attinet, verba memorati cap. *eygen und Lehen* tantum ad successionem in allodium spectare, vel potius compilatorem speculi hic principia iuris canonici, in quibus contraria d. textus feudalis fundatur sententia, secutum esse, solide demonstravit J. G. BAUER b), qui praeterea & reliquis, quae vulgo obiici solent, argumentis tam acute, quam erudite occurrit, ut hac de re latius adhuc differendo nisi satis dicta pariter ac cognita repeterem.

Quibus igitur rationibus eo inducor, ut successionem in feudis ius proprium liberorum nobilium legitimorum prae legitimatis per subsequens matrimonium continere, neque hanc legitimatorum exclusio nem, in pluribus territoriis *lege expressa* determinatam *), exceptionem tantum a regula esse, sed regulam ipsam constituere censeo.

Magna

a) „Hat aber ein Mann eine Frau zu lediglichen Dingen, und hab Kind bey ihr lützel oder viel, und nimmt sie darnach zu rechter Ehe, was sie Kind lediglichen mit einander gehabt haben, da sie einander zu der Ehe nahmen, da find sie alle rechte Kind worden, und erben eygen und Lehen von Vater und Mutter, und von andern ihren Fründen, als woll als die Kinder die sie hernach gewunnen, so sie einander zu Ehe nahmēn.“

b) in diff. eit. §. 23. 24.

* v. c. in terris Guelferbitanis & Calenbergicis per constitutionem *Henrici Julii* de a. 1593, & Recessum Gandershemensis. de a. 1601. §. 31.

Magna igitur & haec liberorum legitimorum praerogativa, nec unius domino directo, quam agnatis proscia, & maximi tunc momenti, si obveniente successione optima hereditatis defuncti pars in bonis feudalibus consilat. Ex quo inde adparet, legitimationem per subsequ. matrimonium, licet iura nobilitatis in genere tribuat, maximopere tamen ratione effectus a natalibus vere legitimis recedere.

Quamvis itaque per subsequens matrimonium legitimati feudorum successionis non sint participes; concludi tamen inde nequit, eosdemne in bona quidem *stemmatica*, quae vocantur, succedere posse. Ad haec enim participanda quum neque probatio nobilitatis avitae requiratur, neque lex prohibitia scripta, quod secus in feudis, obstat, omnino admittendi sunt. Hic enim nulla de iure tertii obvenit quaestio, quoniam iustum & legitimum nativitatis tempore iam existens matrimonium ad successionem in haec bona non opus est, e contrario sufficit, si vitium nativitatis per subsequens matrimonium legitime initum purgetur, & sic defectus legitimorum natalium postea vere suppleatur.

§. 10.

Singularia quoad nobilitatem superiorē.

Hactenus tantum de nobilitate in genere sermo fuit. Superest, ut nonnulla de nobilitate *superiori* sigillatim dicam. Quanta hac in re de effectu per subsequens matrimonium adsit controversia, quanta in

eruditorum sententia varietas, id neminem fugit, huius materiae non plane ignarum. Alii legitimatos reliquis liberis ab initio legitimis prorsus aequiparati volunt, alii a successione in territorio saltem illos excludunt, ad leges non minus quam ad observantiam provocantes. Licebit igitur, quidnam hac de re sentiam, proferre, multum quamvis absit, ut litem hauc a pristinis inde temporibus motam, neque hodie decisam, aliquatenus finire audeam. Certe enim indecisa tamdiu manebit, donec illi lege expressa, qua huc usque caremus, a legislatoria Germaniae potestate prospectum fuerit.

Illustres nostri pariter ac nobilitas inferior ius romanum atque canonicum quidem receperunt, nec tantum subditis, sed sibi metropolis tamquam normam agendi subsidiariam, observandum iusserunt. Leges Romanorum scriptae, quum multis Germanorum consuetudinibus, nulla scriptura munitis, succedente tempore derogarent, & nova nec hucusque in Germania cognita introducerent instituta, non poterat non, quin legitimatio per subsequi matrimonium, nunc demum in Germania usitata, etiam nobilitatis iura impugnaret. Licet igitur hic legitimandi modus in nobilitate inferiori non sine effectu fuerit, Illustres tamen ad conservanda pristina principia, omnemque iuris peregrini vim sibi obnoxiam amovendam, maximam operam navarunt, praecipue quatenus successio hereditaria in quaestionem veniebat, & legitimatus per f. m. liberorum legitimorum praerogativas secum communicari cupiebat. Nec ipse pater eiusmodi legitimatorum hos liberis legitimis aequales & successionis in territorio participes decla-

declarare poterat, nisi gravissimam legitimorum atque agnatorum contradictionem metuere vellet, id quod exemplum illud *Alberti degenitris*, Marchionis Misniae, ex illo tempore defumtum, quo ius romanum Germanorum foras occupare coepit, manifestissime probat c). Hic enim quamquam omnem lapidem moveret, ad successionem in territorio filio suo *Apizio*, cum *Cunigunda ab Eisenberg*, viva adhuc legitima uxore procreato, & postea per subsequens matrimonium legitimato, comparandam, maximam tamen a filiis legitimis expertus est repugnationem, ad mortem usque filii Apizii durantem. — Neque vero & recentiori aeo exempla desunt, quod legitimati per s. m. a successione in territorio exclusi sint, quorum praecipua habeo *Philippi Comitis a Falkenstein* ductaque 1552. ab eo *Cassparae Holtey*, nec non ex seculo XVIII. *Leopoldi Eberhardi*, Duci Würtenbergensis & *Elisabethae Charlottae de l'Esperance* 1714. d).

§. II.

Sicut igitur exclusio legitimatorum a successione in territorio per observantiam confirmatur, ita quoque haud desituta est rationibus, eiusmodi rigorem excusantibus, licet idem generali imperii legge haud nitatur. — Secundum constitutionem germanicam statuum

impe-

c) MOSER Teutsches Staatsrecht, Tom XIX. p. 29.

d) MOSER Familienstaatsrecht derer Teutschen Reichsfände Tom II. Cap. 17. §. 76. Perill, PÜTTER primae lineae iuris privati principum §. 27. b.

imperii possessiones plerumque magna ex parte in feudis consistunt, quae quidem cum ceteris eorum allodiis adeo commixta sunt, ut in successionis casu utraque a semet invicem vel plane, vel saltim absque maxima difficultate separari nequeant, nisi alias principis territorium nimis tenuerit, & ad servandum splendorem familiae necessarium prorsus insufficiens fieret. Quum igitur successio in feudo ad liberos legitimatos non transferatur, hoc autem plerisque casibus indissolubiliter cum allodio coniunctum sit; necesse est, ut ab utroque liberi per subsequens matrimonium legitimati excludantur. Id quod multo magis tunc adserendum videtur, quando in quibusdam illustrium familiis ius primogeniturae introduciūt est, quippe quum hic legitimatorum ad successionem admisiō illius constitutionis finem, ad bonorum individualitatem spectantem, prorsus irritum faceret. —

Accedit & alia ex inaequali matrimonio desumpta ratio. Hoc enim quum apud illustres pleno effectu civili non gaudeat, quamvis ex iusto thoro liberi procreati sint, matrimonium vero subsequens, per quod illustrium liberi legitimantur, plerumque & inaequale sit, (utut non minus aequale cogitari queat) inde sequitur, neque ex hac ratione liberos legitimatos successionis in territorio capaces fieri posse e).

Legitimatis itaque nil nisi successio in iis bonis salva erit, quae territorio nondum inseparabiliter injuncta sunt, v. c. novita adquisita,

vel

e) Perill. PÜTTER l. c. §. 27.

vel uno verbo privatum principis dominium, liberae sui ipsius dispositioni relictum, in quo cum ceteris liberis legitimis succedere valent. Quod autem si forsan ad sustentationem non sufficiat, ut iisdem alimenta convenientia a domino territorii porriganter, necesse est.

§. 12.

Legitimatio per rescriptum principis plena nobilitatem tantum codicillarem & noviter adquisitam continere potest.

Absoluta iam prima legitimacionis specie, ad alteram, quae per rescriptum principis conceditur, maioribus adhuc dubiis involutam transco. Legitimatio *plena* nobilitatem per se proprie non consert, supplet tantum iura deficientis legitimae nativitatis, quad hoc salvo iure tertii fieri potest. Si vero & elevationem ad superiorem ordinem, seu ut eam vocamus, eine *Standeserhöhung* continet, huius in legitimacionis concessione expressis verbis fiat mentio, necesse est. Nobilitas itaque hoc modo adquisita privilegio imperatoris nunc demum impetrato fundatur pertinetque, ut res ipsa docet, ad nobilitatem *codicillarem*, longe ab illa diversam, quae iusta nativitate propagatur, seu *gentilitia*. — Videamus igitur, quoniam effectu legitimatio plena gaudet, si nobilis liberos suos naturales vel existentibus legitimis, vel fecus, succedendi iurium participes reddi cupiat.

D

§. 13.

*Legitimi per rescript. princ. a) neque in feudis,
bonis stemmaticis & fideicommissis familiae
succedunt.*

Jus romanum constitutis semel liberorum legitimorum praे natu-
ralibus praerogativis, omnia quoque prohibuit, quae dispositionem hanc
irritam facere possent, ideoque nec legitimationem principis, legitimis
adhus liberis cestantibus, admisit. Quam constitutionem, sane ratio-
ni quam maxime convenientem, hodie ita mutavimus, ut etiam legi-
timatio illo casu, quo apud Romanos permitta non fuit, concedi possit,
modo in litteris legitimationis ad instantiam patris clausula: *non ob-
stantibus liberis legitimis* inserta fuerit. Quo facto, ut quidam volunt,
legitimi omnibus legitime natorum iuribus gauderent. Supra iam
contendi, hoc casu salva tantum liberorum iustorum legitima, prin-
cipem legitimare posse, quoniam alias ius tertii quaesitum laederetur.
Idem illud multo maiorem in nobilitate recipit usum, siquidem hic
iura legitime natorum quaesita non in iure solum succedendi, sed in
aliis etiam eorum praerogativis multiplici modo se exserunt. — Quod
ad successionem *primum* attinet, legitimi ex mea quidem sententia
omnium eorum bonorum participes fieri nequeunt, quorum dispositio
ultimo defuncto non relicta est, & quorum adquisitio legitimam poscit
nativitatem. Huc praeципue refero *feuda, bona*, quae vocantur *stem-
matica, & fideicommissa familiae*. In hisce enim omnibus ius exclusi-

vum

Vnum competit liberis legitimis, nec eorum acquisitionem ultimo defuncto, qui illis itaque huiusmodi bonorum nil detrahere potest, sed primo adquirenti debentur, quid? quod si feuda species, expressa gaudent lege II. F. 26. Quae quidem iura liberis solis legitimis quae sit tam sancte sunt servanda, ut a nullo imperante laedi debeant, nec plenitudo potestatis ad eorum abolitionem extendi possit. Et licet ex altera parte iniquum videretur, liberos naturales, qui cum legitimis ab eodem patre ortum trahunt, hisce adeo postponi; secundum leges tamen, hoc legitimorum natalium ius praecipuum confirmantes, aliter iudicandum non erit. Huius quoque respectu vulgare illud: *Viventes non est hereditas*, vim omnem amittit, quem liberi legitimi re vera legitimatorum patri minime succedant, sed ea tantum adipiscantur bona, in quibus sibi ius futurum radicatum, post mortem patris demum exigibile, dudum competit. — Hisce igitur deductis, in ea, quae superfluit, bona cum liberis legitimis succedunt legitimati, salva illis tamen ad minimum legitima, ad quam diminuendam legitimati computari nequeunt.

Quidquid hactenus de liberis legitimatis respectu ad liberos legitimos contendit, valet tamdiu, quam nullum legitimum familiae membrum existit.

Omnibus hisce extinctis ultimo possessori demum de bonis stemmaticis & fideicommissis familiae licet disponere, id quod in feudo aliter se habet.

b) neque nobilitatis avitae praerogativis gaudent.

Praeter successionem porro deterior legitimatorum conditio in adquirendis iis commodis est, quae probationem nobilitatis avitae requirunt, v. c. in admissione ad plerosque canonicatus maiores, ordines militares &c. qui hanc liberorum legitimorum praerogativam observantiae constituerunt. In qua enim probatione quum ante omnia legitimum, quod nativitatis tempore iam existit, matrimonium nobilitasque avita pariter ac immaculata deducenda sit, filii autem legitimati, nobilitate recens demum imperatoris codicillis impetrata, neque prius, neque posterius probare possint; facile sequitur, eos nec eiusmodi nobilitatis tantum avitae iuribus frui. Et quamvis clausula illa caesareis diplomatis inserta, atque a Maximiliani I. inde temporibus repetenda, f) qua novis hominibus 4. 8. vel 16. tribuntur avi aviaeque, nonnullis sufficiens visa sit ad nobilitatem avitam supplendam; semper tamen hoc modo nobilitati ab avitae nobilitatis iuribus & praerogativis exclusi sunt g). Haec enim imperatoris concessio, salvo iure tertii interpretanda, contra ipsius voluntatem iniqua foret, si capitulo, ordinibus militaribus, aliisque nuper creati homines obtruderentur, id quod etiam in legibus imperii fundamentalibus prohibitum est. *).

f) KLÜGER de nobilitate codicillari p. 67.

g) CRAMER l. c. p. 170. sqq.

* J. P. O. Art. V. §. 17. Capitul. Leop. II, Art. IV, §. 13. RICCIUS vom
landesaessigen Adel P. II, C. 9. §. 10.

§. 15.

c) neque insignibus familiae legitimae uti possunt.

Tertia liberorum legitimatorum a legitimis differentia consilit in iure insignium sive armorum familiae, quod quidem legitimati tribuere sibi nequeunt. Jus insignium, pristinis temporibus solius nobilitatis vitae praerogativam verosimile continens h), hodie quidem culque fere ab imperatore, huius dignitatis fonte, facile conceditur, haud ita tamen, ut insignium cuidam familiae iam competentium extraneus particeps fieri, & in eius praeiudicium illis uti possit, cui quoque rei in capitulationibus caesareis prospectum est i). Quum insignia familiae, tamquam signa ad fidem datam testificandam, vel, in superiori praesertim nobilitate, ad demonstrandas possessiones iamiam adquisitas vel demum adquirendas hodie semper in heredes infios transeant ideoque horum praerogativam faciant, hinc sine dubio sequitur, liberos naturales familiae legitimae arma tribuere sibi non posse. Nec iis imperator natalium defectum vel consentiente patre ita supplere potest, ut insignium familiae legitimae usus cum iis communicetur. Id enim capitulationi contrarium foret, quum ius liberorum legitimorum praecipuum laederetur, ad quod insirmandum nec

D 3

patris

b) CRAMER I. c. p. 355.

i) Capitul. Leopoldi II. Art. XXII. §. 3. "Auch keinen derselben, wer er auch sey, zum Praeiudiz oder Schmälerung irgend eines alten Hauses oder Geschlechts, desselben Dignitaet, Standes und üblichen Titels, mit neuen Praedicaten, höhern Titeln oder Wappenbriefen begaben." RICCIUS I. c. P. II. C. 18. §. 4.

patris consentus sufficit. Quomodo enim pater ius liberis diminuere potest, cuius ipse auctor non fuit, & quod cuicunque familiae legitimae membro per se iam adhaeret, illegitimum vero partum excludit? Ne id quidem, familia licet extincta, in extraneum transferre ei permisum est k), multo minus itaque eadem adhuc existente.

Quas si omnes legitimorum praे naturalibus liberis, et si hi legitimi sint, praerogativas species, magna legitimationis per rescriptum principis ab ea, quae per subsequens matrimonium fit, adparabit differentia, ex qua facile colligere possumus, illam hac multo esse infirmiorem. Illa codicillarem tantum comparat nobilitatem, haec gentilitiam, licet certo respectu imperfectam, illa ius ad bona stemmatica, fideicomissa atque insignia familiae non tribuit, quod in hac iterum fecus.

§. 16.

Pauca quaedam de nobilitate superiori.

Uti legitimatione per s. m. in nobilitate *superiori* successio in territorio non adquiritur, ita & hoc multo magis de legitimatione per rescriptum principis merito locum habet, quippe quum rationes supra iam adductae hic maioris sane ponderis, partim ob splendorem illustrium conservandum, partim ob ius liberis legitimis quae situm applicandae sint l). Re vera hic inter utramque nobilitatem nil discriminis

k) Riccius l. c. §. 6.

l) MOSER Familienstaatsrecht derer teutschen Reichsstände Tom. II. C. 17. §. 77.

criminis intercedit. Etenim quum superior, tum inferior liberos naturales, etiam si per principem legitimati sint, ad successionem in bonis, ab ultimo defuncto haud adquisitis, nequaquam admittunt, nec imperatores umquam eiusmodi liberos legitimis prorsus aequales declararunt. Attamen ratione concessionis illius diplomatis, quo liberi illustrium ita legitimantur, ut simul superioris dignitatis participes fiant, superest adhuc in eo differentia, quod hoc legitimandi ius solus sibi imperator reservaverit, et si maior impetrata sit comitiva m).

§. 17.

*Legitimatio minus plena iura successionis
numquam tribuit.*

Absolutis nunc tam per subsequens matrimonium legitimatione, quam quae plene per rescriptum principis conceditur, restat, ut & legitimationem *minus plenam* attingam, de qua autem parum hic dicendum. Haec enim ad maculam nativitatis tantum delendum, & iura legitimorum in societate civili acquirenda imploratur, minime vero successionem in bonis paternis tribuit. Nobilitatem itaque tunc modo confert, si eiusdem in legitimationis diplomate expresse facta sit mentio, eaque nobilitas nulla alia esse potest, quam *codicillaris*, omnibus avis aviisque privata, nec legitimae familiae ullo modo praecjudicans officit.

m) MOSER l. c. §. 79.

THESES.

I.

*Privilegia in re aliena per non usum triginta annorum
amittuntur.*

II.

Leges ad praeterita adPLICARI nequeunt.

III.

Liberi ex sponsa nati pro illegitimis sunt habendi.

IV.

Res semel iudicata in simili causa pro lege non habetur.

V.

Ex errore iuris solutum tamquam indebitum repeti nequit.

ULB Halle

3

004 833 155

Slo

